

Det framtidige nordiske samarbeidet om voksnes læring – forslag om etablering av et nordisk Nettverk for Voksnes Læring (NVL)

1 Bakgrunn

Med bakgrunn i oppdrag fra MR-U om organisering av det framtidige nordiske samarbeidet for voksnes læring, legger Styringsgruppen for Voksnes Læring (SVL) fram forslag om etablering av et nordisk Nettverk for Voksnes Læring (NVL). SVL har tidligere i utredningsprosessen lagt fram notater til EK-U 3/03 og 4/03 og 1/04. SVL har også gjennomført to større møter med interesse miljøene for voksnes læring i november 2003 og mars 2004 for å motta synspunkter på organisering av det framtidige nordiske samarbeidet om voksnes læring. Til møtet i mars forelå forslag til konkretisering av et nordisk nettverk (NVL) med samordnende enhet*) som Vox, Norge har utarbeidet på oppdrag fra SVL.

MR-U/MR-SAM har i løpet av denne prosessen bl.a. besluttet at Nordens Folkliga Akademi (NFA) legges ned fra 1. august 2004, at SVL bes arbeide videre med forslag til mandat, finansierings- og framdriftsplan for et nordisk nettverk for voksnes læring og at det i dette arbeidet tas spesielt hensyn til folkeopplysningens tradisjonelle miljøer. Utover dette har EK-U/MR-U vedtatt nye vedtekter for SVL (tidligere FOVU) fra 1. januar 2004.

2 Helhetlig organisering av det framtidige nordiske samarbeidet om voksnes læring

Forslaget til organisering av det nordiske samarbeidet om voksnes læring er basert på viktigheten av å se de virkemidler/ressurser man har i forhold til de utfordringer man står overfor, i en helhetlig sammenheng, samt at flest mulig midler kanaliseres til tiltak og aktiviteter. Dette gjelder ressurser som tidligere er knyttet til NFA, ressurser avsatt til Nordplus Voksen, samt midler som SVL selv disponerer. Et helhetlig syn på disse virkemidlene gir mulighet til å ivareta samarbeidsmuligheter og vinne synergieffekter, samtidig som at ressursene fokuseres mot tiltak som gir merverdi for de nordiske landene.

2.1 Nordplus Voksen

Nordplus Voksen programmet gir støtte til prosjekter, nettverksbygging og mobilitet initiert fra brukermiljøene. Programmet har som overordnet målsetting å støtte aktiviteter som fremmer sammenheng mellom politiske prioriteringer og prosjekter, ulike aktørers/målgruppers målrettede samarbeid om å utvikle gode læringsarenaer for voksnes læring og realiseringen av Norden som en foregangsregion for utvikling av menneskelige ressurser. SVL ser Nordplus Voksen som et viktig virkemiddel for konkretisering av det framtidige nordiske samarbeidet om voksnes læring.

2.2 Nordisk Nettverk for Voksnes Læring (NVL)

Utover dette mener SLV at det er nødvendig å styrke det strategiske faglige nordiske samarbeidet om bredden i voksnes læring og foreslår at det etableres et nordisk Nettverk for Voksnes Læring (NVL) som skal støtte opp om brukermiljøene, fange opp nasjonale ideer og initiere nye tiltak som det er naturlig å samarbeide om på nordisk nivå. NVL vil også ivareta mer bestående aktiviteter bl.a. informasjon og kommunikasjon om nordisk samarbeid om voksnes læring. Dette vil også øke muligheten til synergieffekter med samarbeidsprosjekter som er initiert fra brukermiljøene og som mottar støtte fra Nordplus Voksen. Innenfor det nordiske samarbeidet om voksnes læring vil en derfor ha to verktøy som kompletterer hverandre, Nordplus Voksen som gir støtte til samarbeidsprosjekt, nettverk og mobilitet initiert av brukermiljøene, og nordisk Nettverk for Voksnes Læring (NVL) som støtter opp om det strategiske nordiske samarbeidet om bredden i

voksnes læring. Under MR-U og EK-U er Styringsgruppen for Voksnes Læring (SVL) besluttende organ både for Nordplus Voksen og NVL.

2.2.1 Mandat og oppgaver NVL

De overordnende prioriteringer for NVLs arbeid baseres på Nordisk Ministerråds treårig Strategiplan for utdannings- og forskningsområdet som vedtas av MR-U samt SVLs/formannskapslandets årlige rullerende Handlingsplan. Utover dette avgrenses arbeidsoppgavene av vedtektene for SVLs innsatsområde.

NVL skal med bakgrunn i prioriteringene:

- støtte opp om og initiere til samarbeid mellom nordiske miljøer engasjert i voksnes læring, særlig innen områder der det nordiske samarbeidet er lite utviklet
- støtte opp om eksisterende nordiske nettverk og initiere nye innen ulike tema- og samarbeidsområder
- stimulere til dialog og informasjon om voksnes læring, bl.a. gjennom nettbaserte møteplasser
- arbeide for spredning av resultater og erfaringer fra nordisk samarbeid om voksnes læring
- følge utviklingen av voksnes læring i hvert av de nordiske landene
- initiere aktiviteter, fysiske møteplasser og utredningsoppgaver
- utføre konkrete oppdrag på initiativ fra SVL, bl.a. drift av web-basert kommunikasjons-/informasjonsplattform for nordisk samarbeid om voksnes læring og oppfølging av prosjekt initiert av SVL i Baltikum/Nordvest Russland
- bidra med underlag til SVLs beslutninger

NVL skal i sin virksomhet ta spesielt hensyn til folkeopplysningens tradisjonelle miljøer

2.2.2 Struktur og organisering

Det er viktig at organiseringen av det faglige samarbeidet både har stabilitet (faglig minne) og fleksibilitet som gir mulighet til å knytte til seg den fremste ekspertisen innen for ulike områder av voksnes læring i Norden når dette er aktuelt. Voksnes læring er et bredt område samtidig som det er et område i stadig utvikling. Det er derfor viktig at en finner fram til en organiseringsform som ikke stivner, men som til enhver tid makter å ta opp i seg de aktuelle utfordringer som de nordiske landene ønsker å samarbeide om.

Når det gjelder nettverkets organisering har SVL diskutert to prinsippmodeller og ulike kombinasjoner mellom dem. Den ene basert på en desentralisert modell, med en liten samordnende enhet/knutepunkt og koordinatorene i hvert av landene, den andre med en større samordnende enhet/knutepunkt og færre ressurser lagt ut i landene.

SVL foreslår at det legges opp til en desentralisert modell slik at NVL vil bestå av en samordnende enhet/knutepunkt med stillingsressurser til 1 leder, 0.5 kontortjenester og 0.5 redaksjonssekretær til drift av en web-basert kommunikasjons-/informasjonsplattform. Redaksjonssekretærressursen kan eventuelt også legges utenom knutepunktet. I tillegg kommer koordinatorene fordelt med 0.5 stillingsressurs per land og midler tilsvarende 0.5 stillingsressurs fordelt på de tre selvstyrende områdene. Til sammen utgjør dette 5 stillingsressurser og tilsvarer omlag omfanget av pedagogiske ressurser tidligere knyttet til NFA.

Organisering av samarbeidet med nasjonale fagmiljø tilpasses nasjonale behov slik at det fra nordisk side ikke legges opp til detaljert organisering av de nasjonale samarbeidsnettverkene eller forutsetning om nasjonal medfinansiering. Bruk av ny teknologi og web-basert kommunikasjons-/informasjonsplattform vil i denne sammenheng bl.a. være et kraftfullt instrument for NVLs arbeid og miljøene rundt om i landene. I henhold til NVLs mandat er det også en viktig oppgave for NVL å se til at møteplasser er tilgjengelige for fysiske møter mellom mennesker som arbeider med voksnes læring.

Koordinatorerne i de enkelte land skal danne et nettverk av eksperter. Rollen til koordinatorerne skal først og fremst knyttes til det nordiske, men samtidig må koordinatorerne ha oversikt over et bredt nettverk for voksnes læring innenfor eget land. Det forutsettes at koordinatorerne i landene arbeider nært opp til nasjonale fagmiljøer engasjert i voksnes læring, samt holder god kontakt med de nasjonale Nordplus Voksen administratorene. I tillegg kan det i perioder være aktuelt at koordinatorerne er lokalisert ved samordningsenheten/knutepunktet.

SVL foreslår at samordnende enhet/knutepunkt legges for en fireårsperiode (2005 – 2008) til Center för Flexibelt Lärande (CFL) i Sverige. Organisering av NVL etter 2008 besluttet av MR-U på bakgrunn av prosessevaluering av NVL.

Ministerrådet inngår kontrakt med CFL om oppdrag og budsjett for NVL, samt rapportering. CFL inngår videre tidsbegrensede kontrakter med koordinatorene (institusjoner/personer). Hovedprinsippet er at ingen personer i NVL skal være ansatt av eller i Ministerrådet, eller at det skal skapes noen ny nordisk institusjon.

SVL utser institusjoner/personer til NVL. Disse utses for en tidsbegrenset periode og det bør overveies om det i de første mandatperiodene skal avpasses slik at ikke hele nettverket må fornyes samtidig. Ved valg av institusjoner/personer er det viktig å legge vekt på at hele området voksnes læring – så langt det er praktisk mulig – dekkes av nettverket. Det skal tas spesielt hensyn til folkeopplysningens tradisjonelle miljøer.

2.2.3 Finansieringsplan

Midlene som er beregnet til finansiering av NVL er midler som tidligere er knyttet til NFA (2004: DKK 6 311 000). I tillegg kommer midler som SVL tidligere har bevilget til NFA for utgivelse av tidsskriftet FOVU Dialog (2004: DKK 680 000). Informasjon og kommunikasjon vil bli en stor oppgave for NVL og SVL har besluttet at tidsskriftet legges ned og informasjon og kommunikasjon om voksnes læring legges om til en web-basert informasjons og kommunikasjonsplattform som integreres i NVL. Til sammen har SVL beregnet at DKK 6 991 000 kan disponeres til NVL.

SVL kalkulerer med at DKK 3 300 000 av ovenfor nevnte midler, bindes opp til stillingsressurser, kontorutgifter og reiser for samordnende enhet/knutepunkt og koordinatorerne i landene. Midlene er beregnet fordelt på følgende måte:

Knutepunkt 1.5 stillingsressurs	DKK	900 000
Kontor/reiser knutepunktet	DKK	200 000
Nasjonale stillingsressurser (DK, F, IS, N, S) 280 000 *5	DKK	1 400 000
Kontor/reiser m.v. (DK, F, IS, N, S) 40 000 * 5	DKK	200 000
Ressurs til selvstyrende områder (FE, GR, ÅL) 100 000 *3	DKK	300 000
Redaksjonssekretær Dialogweb.net	DKK	300 000

Til sammen

DKK 3 300 000

Resterende midler, DKK 3 691 000, øremerkes til strategiske formål innen voksnes læring. Midlene bevilges av SVL etter budsjett/forslag fra NVL. Øremerkede midler til strategiske formål innen voksnes læring administreres teknisk av samme institusjon som administrerer Nordplus Voksen (2004 – 2006: Cirius, DK). I gjennomføring av prosjekter og aktiviteter skal NVL i størst mulig grad involvere miljøer/institusjoner/personer utenom NVL. SVL kan også bestille konkrete tjenester finansiert utenom de øremerkede midlene til strategiske formål, fra NVL.

Evaluerings av NVL finansieres fra øremerkede midler til strategiske formål.

2.2.4 Framdriftsplan

SVL har tatt utgangspunkt i at EK-U behandler og innstriker overfor MR-U å godkjenne grunnlagsdokumentet 12. mai 2004 og at MR-U godkjenner dokumentet 9. juni 2004. NVL skal være operativt fra 01.01.05. Det bør tas sikte på å få i gang noen aktiviteter allerede høsten 2004, bl.a. kontrakt med Center för Flexibelt Lärande (CFL), oppnevning av institusjoner/personer, oppbygging av web-basert informasjons- og kommunikasjonsplattform, samt oppfølging av nettverk/prosjekter tidligere igangsatt av NFA/SVL. En person engasjeres fra høsten 2004 for å forberede oppstart av NVL. SVL reserverer midler til dette arbeidet.

2.2.5 Evaluering

Det legges opp til prosessevaluering av NVL. Evalueringen avsluttes ved utgangen av 2007 og danner grunnlag for Nordisk Ministerråds beslutning om videre organisering av NVL fra 2009. SVL er ansvarlig for at evaluering blir igangsatt og gjennomført.

*) se www.norden.org/VuxnasLarande/sk/